

MÁCSAI ANITA

Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet (Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities, Institute of Hungarian and Finno-Ugric Linguistics, Budapest, Hungary)

A FINN NYELVMŰVELÉS VÁLTOZÁSAI AZ ELMŰLT 25 ÉVBEN

A finn nyelvművelés régi hagyományokkal bíró történetében általában 3 korszakot különböztetünk meg: 1. a sztenderdalkotás és -megszilárdítás korszaka; 2. a sztenderd feletti őröködés korszaka; 3. a sztenderd mellett a tényleges nyelvhasználat tényeit is bemutató nyelvtanítás korszaka.

Előadásomban az 1990-es évektől számított harmadik korszakot tárgyalom részletesebben. Célom annak bemutatása, hogyan változott megengedőbbé a hivatalos nyelvművelés Finnországban az elmúlt 25 évben.

Napjainkban a hivatalos nyelvművelésért a Finn Nyelvtudományi Intézet (Kotimaisten Kielten Keskus) felel. Az Intézet keretein belül működő Finn Nyelvi Bizottság (Suomen kielen lautakunta) a nyelvhasználatot érintő elvi jelentőségű kérdésekben tesz javaslatokat, a Finn Nyelvi Iroda (Kielitoimisto) feladata pedig minél szélesebb körhöz eljuttatni a szakemberek véleményét, valamint telefonos közönségszolgálat teljesítése.

Napjaink demokratikus finn nyelvművelését jól jellemzi a Finn Nyelvtudományi Intézet ismertetője a nyelvművelési tevékenységről. Eszerint a nyelvhasználatot érintő ajánlásokat olyanokká igyekeznek formálni, hogy azokat minden nyelvhasználó a lehető legkönnyebben tudja alkalmazni saját életében. Tehát a sztenderd Finnországban nem művelési teszt, hanem minél szélesebb kör nyelvérzékét tükröző kodifikált forma, melyen belül elfogadott a változatosság.

Irodalom:

Hovdhaugen, Even–Karlsson, Fred–Henriksen, Carol–Sigurd, Bengt 2000: *The History of Linguistics in the Nordic Countries*. Helsinki: Societas Scientiarum Fennica.

Kalliokisko, Eija–Pokela, Kristiina 2004: *Puristien suomesta moniarvoiseen kieleen. Oikeakielisyyden, kielenohjailun ja -huollon periaatteita ja käytäntöä nykysuomen alusta kolmannelle vuosituhatvuoille*. Vaasan yliopiston julkaisuja. Vaasa: Vaasan yliopisto.

Laihonen, Petteri 2010: *A finn nyelv korpusztervezése, korpuszpolitikája*. Magyar nyelvjárások, 48 (1), 169–190.